

DE OMMEZWAAI
**Niet meer dromen
MAAR DOEN!**

Eigenlijk wil je wel. Misschien. Ooit. Maar het is ook eng. En riskant: je leven een andere wending geven. Deze mensen deden het toch. Met vallen en altijd weer opstaan.

Als student wilde ze al naar Afrika. Maar ach, Carolien Beilsma (inmiddels 72, zie kader) had net een man, kreeg kinderen, had een leuke baan. Dus deed ze het niet. Ruim twintig jaar later ging ze alsnog.

Een (radicale) wending geven aan je leven. Iedereen speelt wel eens met die gedachte. Maar wat als de behoefte om 'iets heel anders' te doen, steeds prangender wordt? Wanneer het sluimerende gevoel van ontevredenheid steeds meer aan de oppervlakte komt?

"Wie eerder in zijn leven de stap niet waagt, krijgt ongetwijfeld dezelfde vraag weer op zijn bord", zegt 'verandercoach' Frank de Moei. Hij is ook eigenaar van de website newstart.nl met adviezen en trainingen over hoe je je leven, werk of gedrag verandert.

"Mensen maken vaak een rationele overweging in hun keuze voor een ander leven of beroep. Natuurlijk zijn er duizend redenen om de sprong niet te wagen. En er is maar één reden om het wel te doen. Omdat je er gelukkig van wordt."

ZOEKTOCHT NAAR JEZELF

In zijn (online) praktijk ziet hij veel veertigers, maar zeker ook vijftigers en zelfs mensen van zestig of ouder. Is het logisch dat de twijfel bij de meeste mensen pas écht begint te knagen op een zekere leeftijd? Ja, vindt De Moei: "Je rolt ergens in, het bevalt prima en het verdient ook aardig. Als twintiger ben je nog op zoek naar wat bij je past en dus begin je gewoon ergens." Pas later, tijdens de midlifecrisis komt het moment waarop mensen grondig nadenken over levenskeuzes.

'IK HAD DIT DERTIG JAAR GELEDEN AL MOETEN DOEN'

Koos Dirkse (65) had jarenlang meerdere topfuncties in loondienst, maar is sinds 2009 oprichter en directeur van een medisch ICT-bedrijf.

"Ik had het zo gehad met bazen. Ze weten van de inhoud te weinig, maar je moet wel verantwoording aan ze afleggen. Natuurlijk vond ik het spannend om voor mezelf te beginnen. Ik ben niet zo'n zakenman. Maar inmiddels zie ik het zo: als je een vinger kwijtraakt, heb je er nog negen over. En ik mag het zeggen, want ik ben op mijn elfde door een ongelukje werkelijk een vinger kwijtgeraakt."

IK KROOP OVER DE VLOER

"Eigenlijk had ik dertig jaar geleden al voor mezelf moeten beginnen. In dienst van het Leids Universitair Medisch Centrum ontwikkelde ik toen een medisch informatiesysteem, dat menskracht en administratief werk uitspaarde. Het liep als een speer en wordt nu landelijk en misschien zelfs internationaal uitgerold. Maar ik durfde de overstap naar een eigen bedrijf niet te maken. Ik dacht aan

mijn vaders raad: 'Als ambtenaar zit je goed tot en met je pensioen'. Na een meningsverschil ging ik er weg, begon een klein computerbedrijfje en kroop letterlijk over de vloer om netwerkkabels te trekken en computers te koppelen. Maar na zes jaar kroop ik nog en verdiende geen klap. Dus leek het aantrekkelijk om een vaste functie aan te nemen bij een factoringbedrijf. Ik ging van niks naar meteen weer duizenden euro's inkomen per maand. Maar op een bepaald moment was ik het zat om vast te zitten aan wat bestuurders als koers uitstippelen. Het ging me ook te traag."

DAG EN NACHT AAN HET WERK

"Met een zakenpartner startte ik in 2009 het bedrijf MediChip. Daarmee ontwikkelen we bijvoorbeeld een app waarmee de patiënt inzicht heeft in zijn medische gegevens en de gemaakte kosten. Ook richtten we

het bedrijf Smart Pro op, dat leerlingen die extra begeleiding nodig hebben, direct in kaart brengt. Die BV's hebben we ondergebracht bij de Holding Medi Cue, die we vorig jaar zijn gestart. Met mijn ICT-bedrijven wil ik ervoor zorgen dat geld voor de zorg terechtkomt bij de patiënt, niet bij het management."

NOOIT OP VAKANTIE

"Ik leg verantwoording af aan mezelf. Wil ik een nieuw project starten, dan doe ik dat. Alles wat ik investeer, stop ik weer in de bedrijven. Ik leef van mijn AOW. Dag en nacht ben ik aan het werk. Op vakantie ga ik al jaren niet meer – ook geen geduld voor, trouwens. Als je ouder bent, ben je zelfverzekerder door je ervaring en met drie studies achter de rug beschik ik over een ruime kennis. En dus heb je meer overtuigingskracht. Stoppen met werken? Waarom? Mijn werk is mijn hobby."

DE OMMEZWAAI BIJ MAX OP TV

In het programma 'Droom in Uitvoering' volgt Omroep MAX een half jaar lang acht mensen die hun zekere baan opzeggen en zich storten in een ongewis avontuierbestaan. Zij hebben één doel voor ogen: hun droom waarmaken. 'Droom in Uitvoering' VANAF 11 JULI WEKELIJKS TE ZIEN OP NEDERLAND 1 VANAF 20.30 UUR.

"Een baan die bij je past, ligt in het verlengde van je persoonlijkheid. Dus is het vooral een zoektocht naar jezelf. Wat is jouw basismotivatie? Waar kom jij elke ochtend graag je bed voor uit?" Die motivatie staat los van bijvoorbeeld geld, status en aanzien verwerven. De Moei: "Stel jezelf de vragen: Ondersteun je graag anderen of geef je liever leiding? Leer je mensen graag iets of creëer je liever zelf? In de loop der jaren veranderen je voorkeuren en moet je bijsturen."

TWINTIG JAAR BIJ EEN BANK

Toch maken veel mensen pas ver na 'de midlife' echt een ommezwaaai om hun droom te volgen. Zoals Tea Adema (zie kader) bijvoorbeeld. Twintig jaar werkte ze bij een bank, totdat ze haar leven omgooide. De Moei verklaart: "Vaak doen mensen lange tijd iets wat ze niet leuk vinden, voordat ze voor iets anders durven te kiezen. Boven de vijftig beseffen mensen wel vaker: zoveel tijd om te verspillen heb ik niet meer." ▶

'MIJN LEEFTIJD IS NU EEN VOORDEEL'

Tea Adema (51) werkte twintig jaar bij een bank en besloot acht jaar geleden voor zichzelf te beginnen. Ze is trainer en kindercoach.

"Na mijn studie jeugdwerk was er weinig werk. Via een uitzendbureau kwam ik bij een bank terecht. Twintig jaar heb ik daar gewerkt, in verschillende functies. Het was gezellig, gemakkelijk en het betaalde goed. Toch wist ik altijd: ik kan hier niet blijven. Al die jaren keek ik naar de personeelsadvertenties in de krant. Nu nooit meer.

Vanaf 2005 begon ik naast mijn werk allerlei cursussen te volgen, en startte aan huis als kindercoach. Gaandeweg merkte ik: hier wil ik al mijn tijd aan besteden en uiteindelijk zegde ik mijn baan op. Dat viel tegen. Ik, die jarenlang gewend was met teams tot vijftig man te werken, zat opeens in m'n uppie in een kamer. Dus nam ik een deeltijdbaan in de jeugdzorg. Ondertussen vroegen steeds meer mensen naar een opleiding tot kindercoach. Dus schreef ik een basisopleiding en vermeldde die op mijn website. Binnen een maand had ik twintig aanvragen."

DRIE TON HYPOTHEEK

"Al snel kwamen er elk weekend twaalf man over de vloer in onze snel bijgebouwde ruimte aan huis. Ik stopte bij jeugdzorg. Ik was amper volledig voor mezelf begonnen, of mijn man verloor zijn baan. Het bouwbedrijf waar hij als betonmodelmaker werkte, ging failliet. Hij zat, weliswaar met een uitkering, ongelukkig thuis. Tot hij bedacht dat hij de houten educatieve materialen wel kon maken die ik als coach gebruik. Ouders vroegen telkens waar ze die konden kopen.

Omdat ons huis uit zijn voegen barstte van de trainingen en hij een werkplaats nodig had, besloten we een bedrijfspand te kopen. Dat betekende drie ton aan hypotheek, zonder zeker te zijn dat je het kunt betalen. Daarvan heb ik wel even wakker gelegen. Tegelijk dacht ik: nu moeten we met de stroom mee."

VERLAMMENDE GEDACHTEN

"We gaan niet meer op vakantie, willen zo snel mogelijk aflossen. Een arbeidsongeschiktheidsverzekering hebben we niet, met mijn nieraandoening zou dat te duur worden. Terwijl ik wel het grootste inkomen genereer. Ja, als ik omval, zit mijn man met de schulden. Maar zulke gedachten verlammen je. Ik heb geen spijt dat ik niet eerder bij de bank ben weggegaan. Ik heb er veel geleerd over leidinggeven en administratie, dingen die me nu ook van pas komen. Gaat er iets fout, dan zijn mijn kinderen inmiddels oud genoeg - 18 en 21 jaar - om voor zichzelf te zorgen. Mijn leeftijd is bovendien een voordeel. Het geeft me een natuurlijk gezag en ik accepteer nu beter hoe iemand zich gedraagt. Deze stap is ons overkomen. We hadden het niet kunnen verzinnen. Natuurlijk hebben we een richting gekozen, maar de rest ging vanzelf. Nog nooit hebben we zo hard gewerkt. En nog nooit voelden we ons zó vrij."

5 REDENEN OM DE STAP NIET TE NEMEN

- U weet niet wat u zou willen.
- Uw huidige bestaan is ook wel comfortabel.
- Het onbekende is toch wel angstig.
- U heeft jarenlang in uw huidige leven en carrière geïnvesteerd.
- Wat als het misgaat? Dan kunt u niet meer terug!

6 REDENEN OM HET WÉL TE DOEN:

- Neem iemand in de arm om te onderzoeken wat u zou willen en neem er de tijd voor.
- Wat mist u, als u de stap niet zet? Is dat het waard?
- Wat kan er nou echt gebeuren als het plan mislukt?
- U heeft toch ook niet leren lopen zonder te vallen?
- Wat u wilt, wordt ergens op de wereld al gedaan. Dus het kán!
- Is de omgeving sceptisch? Dat zijn hun eigen angsten en twijfels, niet die van u!

'WAAR ZIMBABWE LAG? IK HAD GEEN IDEE'

Carolien Beilsma (72) werkt in Afrika en is oprichter van 'Grannies to Grannies'. Ze veranderde haar leven toen haar kinderen de volwassen leeftijd bereikten.

"Als student hoorde ik over werken in ontwikkelingslanden. Het leek me geweldig. Maar mijn - toen aanstaande - man wilde niet. Ik bleef in Nederland en nam een baan als lerares Huishoud- en gezondheidskunde. We kregen kinderen en mijn wens raakte ondergesneeuwd. Tot ik, twee decennia en een scheiding later, twee krantenadvertenties zag. Van een baan in Nederland en daaronder: 'Leerkracht gevraagd in Zimbabwe'. Waar dat land precies lag? Ik had geen idee. Voor beide functies werd ik uitgenodigd, maar al snel wist ik: het wordt Afrika. De vriend die ik inmiddels had, wilde niet dat ik ging. Maar dit keer ging ik wel. De kinderen woonden net op zichzelf en zeiden: 'Meestal huilt de moeder om haar uitvliegende kinderen. Bij ons is het andersom. Wij huilen omdat onze moeder het huis uitgaat.' Toch hebben ze me gesteund, omdat ze wisten dat het mijn jeugddroom was."

EEN KEER PER JAAR THUIS

"Ik vertrok eind jaren tachtig om kinderen op het Zimbabweanse platteland les te geven. Het examen-niveau was hoog, in tegenstelling tot wat je misschien zou denken. Later leidde ik ook vrouwen op om kleine textielondernemingen op te richten. Mail bestond niet en ik moest zestig kilometer rijden om te kunnen bellen voor de verjaardag van mijn kinderen. In het regenseizoen zaten we opgesloten tussen twee rivieren. Een keer per jaar kwam ik thuis. Wat mijn kinderen betreft: achteraf heb ik toch wel wat laten liggen. Problemen

waar je normaal je moeder voor belt, moesten ze nu zelf oplossen. Het contact met hun vader liep helaas niet zo soepel. Als ik in Nederland was, moest er zoveel besproken worden, alsof ze er mee wachtten tot ik er eindelijk echt was."

SCHULDGEVOEL

"Misschien is het toch uit schuldgevoel, dat ik tien jaar geleden ontvankelijk was voor het verzoek van mijn zoon om te proberen weer in Nederland te wortelen. Maar Afrika laat mij niet los. Ik krijg zoveel energie van de omgang met mensen daar, van het licht, het landschap. Energie tot in mijn vingertoppen. Dus nu doe ik korte uitzendingen. Ik werk een maand in Kenia, Bangladesh, nu voor de stichting 'Grannies to Grannies'. We steunen oma's die voor hun weeskleinkinderen zorgen. In Nederland werf ik fondsen voor goede doelen. Spijt dat ik het nu pas heb gedaan? Heel even, toen een hoogleraar mij laatst wilde betrekken bij een onderzoek en vroeg of ik niet wilde promoveren. Ik dacht: was ik maar jonger geweest, dan had ik zoveel meer kunnen betekenen! Tegelijkertijd kán en wil ik geen spijt hebben. Want ik heb drie prachtige kinderen, zes kleinkinderen en veel geleerd. Als je ouder bent, heb je een ideaal voor ogen en kun je beter focussen. Ik weet dat ik oud ben. Ik heb twee nieuwe heupen, heb pijntjes hier en daar. Maar ik heb veel wilskracht en voel me gezond. Afrika houdt me gezond." ■

Zie ook www.worldgranny.nl